

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELŐLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj. {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT—(FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwasserbe-
seitigung, Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Meghívó. — Halászati tanfolyamunk és annak tanulságai. Dr. U. E. — Orvhalászok. Polgár László.
Társulatok—Egyesületek. — Ujdonságok—Vegyesek — Árjegyzések. — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Einladung zur Generalversammlung — Unser Fischereilehrkurs und die Lehren desselben.
— Fischdiebe. — Gesellschaften und Vereine. — Vermischte Mitteilungen — Fischpreise. — Annoncen.

ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Meghívó.

az Országos Halászati Egyesület f. évi március hó
23-án (hétfőn) délután 6 órakor a földművelésügyi mi-
nisztérium palotájában (V. ker. Kossuth Lajos-tér 11. sz.
I. emelet 128. sz. alatt) tartandó

évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki bejelentések.
2. Igazgató évi jelentése.
3. Új tagok felvételének megerősítése.
4. Számvizsgáló bizottság jelentése; 1935. évi zárszám-
adások felülvizsgálata. (Alapszabályok 11. §.)
5. 1936. évi költségelőirányzat megállapítása. (Alapsza-
bályok 19. §.)
6. Általános tisztújítás, elnök, 2 alelnök és 30 választ-
mányi tag választása.
7. Indítványok. (Nyolc nappal a közgyűlést megelőzően
írásban nyújtandók be.)

A közgyűlés után dr Vasvári Miklós, a Madártani
Intézet főadjunktusa ugyanott előadást tart a következő cím-
mel: „A halászat és madártan kapcsolata a természetvé-
delem szempontjából.“ (Vendégeket is szívesen látunk.)
Budapest, 1936. évi február hó 6-án.

Dr Tomcsányi V. Pál
elnök.

Ez a meghívó pótolja a névre szóló külön meghívót, mivel a lapot az egyesület
minden tagjának megküldjük. Az előző havi meghívóból a tárgysorozat 6. pontja
tévedésből kimaradt.

Egyesületünk
elnöksége és választmánya nevében
őszinte megilletődéssel közöljük, hogy

Kuttner Kálmán

nyugalmazott miniszteri tanácsos, az Orszá-
gos Halászati Felügyelőség volt vezetője, az
Országos Halászati Egyesület választmányi
tagja, stb. folyó évi március hó 2-án reggel
7 órakor élete 66. évében jóságos lelkét
visszaadta Teremtőjének.

A Farkasréti temetőben f. hó 4-én d. u. fél 4 órakor
a róm. kat. Anyaszentegyház gyászszertartása alatt
hozzátartozóin kívül Egyesületünk vezetősége és tisz-
telőinek nagy serege állott ravatalánál és őszinte
részvétellel kísérte tetemét nyugvó helyéig.

Mivel halála lapunk jelen számának lezárásakor tör-
tént, érdemeinek illő méltatását csak legközelebbi
számunkban adhatjuk.

Áldott legyen emléke!

Budapest, 1936. március hó 4-én. AZ ELNÖKSÉG.

Halászati tanfolyamunk és annak tanulságai.

Az Országos Halászati Egyesület folyó évi február hó 10., 11. és 12-én megtartotta a lapunk régebbi számaiban előre meghirdetett tanfolyamát, amely — most már örömmel megállapíthatjuk — minden várakozásunkon felül igen szépen sikerült és sok tekintetben nagyon tanulságos is volt a jövőre nézve.

A jelentkezett és a tanfolyamon valóban részt vett érdeklődők száma nagyobb volt, mint a múltban, majdnem elérte a negyvenet, pedig a hallgatók összetoborzására az Egyesület semmi más eszközt nem vett igénybe, mint a „Halászat“-ban közzétett hirdetést, személy szerint levélben a részvételre egyetlen egy tagját meg nem hívta, de nem tette ezt az Egyesületünk belső életében szerepet vívő személyek közül senki magánlevélben vagy élőszóval sem ismerősei körében. Ez a körülmény arra mutat, hogy az ilyen tanfolyamokra valóban szükség van és hogy ennek szükségét a halászattal foglalkozók maguk is érzik és vallják, ami azután a tanfolyam alatt és az ezt követő barátságos közös ebéd alkalmával kétségtelenné vált.

A tanfolyamot február hó 10-én reggel 9 órakor *Tomcsányi Vilmos Pál dr* ő excellenciája, Egyesületünk elnöke nyitotta meg a következő beszéddel:

— „A régi világban, amikor a mesterségek céhekbe tömörültek, az egyes iparágak művelőinek oktatásáról a céhek gondoskodtak. A halász céhek igen tekintélyes csoportot alkottak s a múzeumban elhelyezett zászlók és a céhláda tele okmánnyal azt mutatják, hogy a halászmesterségnek nagyon tekintélyes és nagybecsült multja volt.

Amikor az ipartörvény a szigorúan vett ipar gyakorlását szabályozta, a mezőgazdasági tevékenységet, közte a halászatot is, mellőzte s így a halászatnak iskolázott művelői lassankint eltűntek, a halászatnak csak műkedvelői maradtak s maga a halászati munka szabad foglalkozássá lett, amelyben ki-ki kénye-kedve szerint dolgozhatott.

A természettudományos kutatás időközben óriási lépésekkel haladt előre, a legnagyobb pontossággal megállapította a mesterséges pisztrángtenyésztés életteni feltételeit, megteremtette a tógazdasági termelés bonyolult alapelveit, a halászok azonban nem kapták meg azt a tudományos képzettséget, amely a haladó korral való haladásra őket is képessé tette volna.

Legelőször Németország halászati egyesületei látták be, hogy a pusztá gyakorlat elméleti tudás nélkül olyan, mint a hajó kormány nélkül s ezért a fiatal halásznemzedék nevelésére halászkolát létesítettek, az idősebbek részére pedig számtalan továbbképző tanfolyamot tartottak, amelyen ki-ki a céljaira szükséges tudást megszerezhetette. Három naptól egy hónapig tartó tanfolyamok vannak ma is Németország legkülönbözőbb tartományaiiban, melyeken a halásznépség öregje-fiatalja sajátítja el a folyton haladó kutatás legújabb eredményeit.

Egyesületünk ezelőtt 10 évvel szintén belátta a halászati oktatás szükségét, amikor első téli tanfolyamát megszervezte s most is ezt cselekszi, amidőn ezt az újabb tanfolyamot megrendezi. A tanfolyam felőleli a halászati tudomány és mesterség minden ágát és természetesen csak kivonatát nyújtja a halászat számtalan ágra kiterjedő ismeretének, de mindegyikből fog annyit adni, hogy annak gyakorlati alkalmazása fokozni fogja halászati termelésünk eredményeit.

Ezekkel a gondolatokkal nyitom meg a második

halászati tanfolyamot, kívánom, hogy mindannyian ismeretekkel gazdagon térjenek haza s ez a szerény tanfolyam kiinduló pontja legyen a halászati oktatásnak, amely szakképzett, minden követelménynek megfelelő halászokat fog állítani halászataink élére.“

A nagy tetszést aratott elnöki megnyitó elhangzása után *Fischer Frigyes* miniszteri tanácsos, Egyesületünk igazgatója tartotta meg előadását „A halászati törvények és rendeletek“ címmel, összesűrítve, mintegy dióhéjban összefoglalva egyórás szabad előadásban ebből a nagy anyagból a legfontosabb tudnivalókat tógazdák és nyíltvízi halászok részére. Már ennél az első előadásnál megnyilvánult a hallgatóság nagyfokú tudásvágya, amely a mindvégig feszült figyelem mellett abból is kitűnt, hogy az előadóhoz többen kérdéseket is intéztek.

Ezután következtek a halászati szaktudomány körébe vágó alapvető előadások és gyakorlatok.

Dr Maucha Rezső egyetemi magántanár, a m. kir. Halélettani és Szennyvíztisztító Kísérleti Állomás vezetője és *dr Unger Emil* egyetemi magántanár az állomás főadjunktusa két-két órás szabad előadásban a haltermelés tudományos (fizikai, kémiai, élettani és ökológiai) alapvonalait ismertették olyan modorban, hogy ezeket az előadásokat még azok is megérthették, akiknek ilyen előismeretek nem voltak és így szilárd alapot adtak a hallgatóság összességének ahhoz, hogy *vitéz Illésy Zoltán* miniszteri osztálytanácsos, *Lindmeyer Antal* állomásvezető és *Hallóssy Ferenc* műszaki tanácsos előadásait teljesen megérthessék, akik mindhárman kiváló szaktudással és előadókészséggel minden tekintetben tökéletes, összefüggő képet nyújtottak a *tógazdasági termelésről*, a *szennyvízkérdésről*, illetve a *nyíltvízi halászat* időszerű problémáiról.

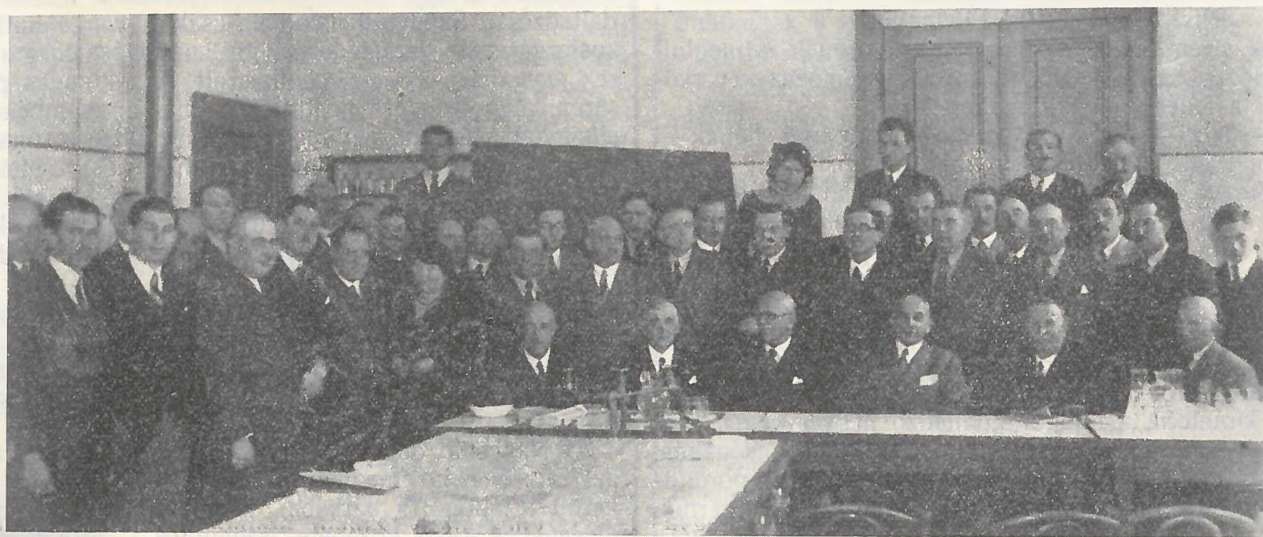
Vitéz Illésy Zoltán számos grafikont készített a *Walter-féle* halászati termeléstani alapján, valamennyit a hazánkban szokásos területegységre: kataszteri holdra átszámítva, s így magyarázva meg a népesítés mértéke és a területegységi hozam közötti összefüggéseket, *Hallóssy Ferenc* pedig szintén nagyszámú statisztikai táblázaton és tervrajzon magyarázta el nyíltvízi halászatunk hanyatlásának okait és a halászok ellen tett és a jövőben teendő intézkedéseket: a részben máris létesült, részben megtervezett halivadéknevelő folyómenti telepeket és az ezekkel elérhető kedvező eredményeket. Bemutatta végül az Országos Halászati Felügyelőség részére az *Antalfy és Társa*, valamint az *Ádám Miksa* cégek által felajánlott különféle hálók és más halászati eszközök remekbe készült modelljeit és azok használati módjait.

A délutánokra hirdetett kémiai és biológiai gyakorlatokon kívül még egy előadás is volt: *Lukács Károly dr*, a Balaton halászati rt. ügyvezető igazgatója, a Balatonnak általában is egyik legalaposabb ismerője tartott a Magyar Tengerről és halászatáról igazán élvezetes és tanulságos előadást, majd *Horváth János* balatoni főhalászmester szakavatott kezébe kerültek a Siófokról felküldött különféle hígvízi és jégi halászati eszközök és a — hálókötő tű. Bemutatásra került így a léhész felszerelése, a háló kivetése (már amennyire ezt a szobában be lehetett mutatni), majd a hálókonzerválás, a jegellő, a gemics, a cibék használata és a hálókötés mestersége. E bemutatásban szintén nagy szakértelemmel és érdeklődéssel vettek részt csakhamar más vidékek halászmesterei is: *ifj. Heincz Frigyes*, *Nehr József* és *Szoják Ernő*. Utóbbi kitűnően ismeri a Németországban használatos halászati módokat is, mert hosszú ideig működött külföldön. Mindannyian sajnáltuk őt, hogy a

családjában éppen akkoriban történt súlyos betegség miatt csakhamar el kellett távoznia felesége betegágyához, s így a programba vett előadását és bemutatását nem tarthatta meg.

Külön kell megemlékeznünk két igen értékes gyakorlati irányú előadásról, melyeket *ifj. Zimmer Ferenc* és *dr. Schulmann Emil* rt. igazgatók tartottak; a *halke-rekedelem és halkezelés*, illetve a *halászati és tógazdasági könyvelésről*. Mind két előadó igen érdekessé tudta tenni ezeket a csak messziről, látszólag száraz, de nagyon is fontos tárgyköröket. Fontosságukat különösen kell hangsúlyoznunk itt, hiszen a haltermelés a helytelen kereskedelmi és kezelési munka következményeképpen elsorvadhatna, a halász és a tógazda pedig anyagilag tönkremehet, ha nem tartja nyilván a legnagyobb

jövőben nemcsak az évi közgyűlések és az ilyen tanfolyamok alkalmával, hanem gyakrabban is, pl időnként *halásznapok rendezésével* fogja lehetővé tenni, amikor a tagok előzetes bejelentések alapján bizonyos aktuális kérdéseket megvitathatnak egymással és az Egyesület tisztikarával. Ilyen aktuális kérdés lesz előreláthatóan pl a *fiatal halászgeneráció szakképzésének ügye is*, amelyet az elnöki megnyitó és a tanfolyam előadásai alkalmával hallottakra támaszkodva, az Egyesület számos tagja olyképpen vél megoldandónak, hogy a halászat gyakorlása bizonyos átmeneti idő leteltével tanfolyam végzéséhez és szakképesítéshez, eredményes vizsgálat letételéhez legyen kötve. Lenne azonban számos más kérdés is időnként, amelyek megbeszélése ilyen tervbevett halásznapokon a legcélszerűbb.

Halászati tanfolyamunk hallgatói az Egyesület vezetőségével az elnöki megnyitó után. 1. Tomcsányi Vilmos Pál dr, elnök. 2. Répássy Miklós, alelnök. 3. Fischer Frigyes, igazgató. — 4. Maucha Rezső dr, a M. Kir. Halélettani Kísérleti Állomás vezetője, műsz. tanácsos. 7. Schulmann Emil dr. rt. igazgató, előadók.

pontosággal a termelésének költségeit és ha megtermelt javainak mindenkori megoszlását, és minden erre vonatkozó adatot pontosan nem ismeri.

A tanfolyamot a harmadik napon délben *Fischer Frigyes* miniszteri tanácsos, az Országos Halászati Egyesület igazgatója rekesztette be, lelkes beszédben köszönve meg az előadók fáradozását és a hallgatóság lankadatlan kitartását és érdeklődését.

Ezután az egész társaság közös ebéden vett részt a budai Spolarich vendéglő külön termében, ahol Egyesületünk elnökségét *Répássy Miklós* ny. földművelésügyi államtitkár képviselte. Számos pohárköszöntő hangzott el itt. Egyik résztvevő — saját kérésére hallgatjuk el nevét — mindnyájunkat megindító és mindannyiunk érzelmeit híven kifejező beszédben méltatta Répássy Miklós soha el nem évülő érdemeit, többen pedig felköszöntötték Egyesületünk vezetőségét, igazgatóját, a tanfolyam előadóit, s e sorok íróját is. A pohárköszöntők és a válaszok — gyakran humorosak is — kedélyes baráti hangulatot alakítottak ki a hallgatóság és az Egyesület vezető tagjai között.

A kapcsolat, melyet a pár napos személyes érintkezés igen észrevehetően szorossá fűzött, nem lazulhat meg többé, mert lapunk állandóan fenntartja az összeköttetést az Egyesület tagjai között, és a lezajlott tanfolyam alkalmával kialakult általános véleménynek megfelelően, az Országos Halászati Egyesület vezetőségének az a szándéka, hogy a tagok személyes érintkezését a

Az Egyesület vezetősége máris foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a legközelebbi ilyen halásznapot a májusi Nemzetközi Árumintavásár idejére rendezze meg, hogy a tagok részére ezáltal a fővárosba való kedvezményes utazási lehetőséget biztosítsa.

Február hó 13-át, a tanfolyam berekesztése utáni napot számos résztvevő még arra használta fel, hogy társas kiránduláson megtekintse a gödöllői m. kir. Állami Baromfitenyésztő Szakintézet tógazdaságát és magát a baromfitenyésztő telepet is, ahol *kézdivásárhelyi Benkő Pál*, m. kir. gazdasági főtanácsos, igazgató és *Báldy Bálint*, gazdasági felügyelő urak szolgáltak részükre szakszerű magyarázatokkal, majd Báldy gazd. felügyelő az intézet tantermébe gyülekezett kirándulóknak igen szép előadást tartott a gödöllői tógazdaság üzeméről.

Az elhangzott előadásokat, amennyiben azok az előadóktól a szerkesztőséghez kéziratban beérkeznek, közölni is fogjuk lapunk idei évfolyamában. Dr Maucha Rezsőnek a vizek keménységére vonatkozó, a tanfolyamon előadott meghatározó módszere, amely lapunkban februárban jelent meg, Egyesületünkönél különnyomatban is kapható lesz nemsokára.

Tanfolyamunk szép sikere igen biztató a jövőre, mely meg fogja hozni az alsó- és középfokú halászati szakoktatás ügyének a hazai viszonyoknak legmegfelelőbb módon való megszervezését és állandósítását.

Dr U. E.

Orvhalászok.

Irta : Polgár László.

Úgy surrant oda a fény napkeletről, mint a tolvaj. Előbb bronzvörösben, majd acélkékben, végül ezüstfészerben csillogott a nesztelenül ereszkedő Tisza. Akkor lopta el az éjtszakát a reggel.

— Pity ... pity ... — csipogott a nádiveréb a zombékban.

Öblös hangon bögte rá a bölömbika :

— Mal ... mal ...

Emitt a füzesben meg csíz csicsergett:

— Lik ... lik ...

Deregett már.

Majd egybefolyt a hajnali együttes hangja és ujjongva berzenkedtek a tavaszi nap elé:

— Pity ... mal ... lik! Pitymallik!

A vizen ringó, parthoz láncolt csónak is megbil-lent, Bózsó az öreg halász, nagyot nyújtózva keverkö-zött ki a fenébe ágyalt szalma közül.

— No —, szólt oda a még szendergő fiának — kelj föl Pista, a hasadra süt mán a nap.

Amaz két ököllel dörgölte ki az álmodt a szemé-ből és még szuszogott, amikor megszólalt :

— Jó röggelt adjon Isten, édesapám.

— Kászolódjunk —, serkentette az apja — hozz be mindönt, majd fölhúzzunk a hajlatba.

A gyerek megfogta a láncot, egész közel vonta a la-dikjukat a parthoz, kiugrott, kiszaladt, a földbeszúrt evező keresztfogójáról lekasztotta a ráterített, száradt pöndöl-hálót, kirántotta a földből a dalladó hegyes végét, meg a láncot tartó éket, mindent visszadobott a csónakba, akkor nekidőlt a farának, letaszította a sekélyes porond-ról, ráugrott a fapadra és féllábbal rugódzott el a parttól.

Csak lassan húztak felfelé a part mentén, mert áradt már a víz. Pista lapátolt, az apja pedig dalladozott. Még száz lépést sem haladtak, amikor az öreg Bózsó tekintete a vízre meredt, megakadt a szeme egy ponton és meghökkent.

— A —, mutatott oda, ahol kilós harcsa úszott meredten — hát amaz —, intett a partra, ahova meg élettelen pontyot sodort ki a hullám.

Pista gyerek megrándította a vállát, csak félkézzel legyintett:

— Dögök.

— Hát —, hagyta rá az apja — azok. De mitül, hisz nem vót vihar?

— Nem.

— Nézd el nézd, amott is, ni — hajolt ki a ladik-ból és felkapott a víz színéről egy kisebbforma, kimúlt csukát. Felnyitotta a kopoltyúját, vérvörös volt még. —

— Tyhij, a nemjóját neki! — vakargatta a füle tövét — nem lösz mán máma fogás, hacsak rá nem gyüvünk, merre jártak itt a cigányok?!

Pista elámult az apja szaván.

— Cigányok?

— Azok, ha mondom. Farkastejjel halásztak az szentigaz.

A gyerek, aki még ilyet sosem hallott, összerán-colta a homlokát és hitetlenül kérdezte újfent :

— Farkastejjel? Hogyan? Mőgfogták az anyafar-kast, osztán mőgféjték? Annak a tejjel ...?

Az öreg Bózsó bosszús arca pillanatra felderült a fia tudatlanságán.

— Nem, Pista fiam —, tanította — a farkastej, az paréj. Ha halra éhözik a cigány, ilyet sződ. A víz alá nyomja, ott két kő között szédörzsöli, oszt annak a

dudvának a fehér, mérges tejjel döglik el így a hal. Főlveti a víz, ott azután összeszödik. Avval persze nem törődnek a bitangok, hogy elmérgezik a vizet, olyan kárt tősznek ilyenformán, amitül egész haltanyák is ki-pusztulnak. Csak az ő hasuk teljék.

Pista csodálkozva hallgatta az apját és elpirult mér-gében.

— Óh, hogy akadna a torkukon a szálkája!

Bózsó csak félkézzel tartotta az irányt.

— Hanem bizonyosan a füzesben tanyáztak a füs-tösök, mert csak egy ponty vót közte, a többi harcsa, csuka. Onnan hozhatta lé a víz idáig, osztán a kopol-tyújuk színin is az látszik, még az este élhettek. No, gyérünk csak előre. Húzd mőg Pista.

A gyerek megköpkögte a markát, nagyot rántott a lapáton, az apja is mélyebbre eresztette a levélformájú dalladóztóját. Szóflatul haladtak, csak a gyenge hullámok sustorgása, az evezők szabályos cuppogása meg a gye-rek egyenletes lihegése hallatszott. A zöldnadas partot, sárga, agyagos rész váltotta fel, már a zombékost is elhagyták, amikor az öreg Bózsó felállt a csónakban, tenyerét ellenzőül a homlokára emelte és széttekintett a tájon.

— Ahun viszik őket, ni — mutatott a távoli or-szágútra, ahol két szuronyos csendőr kísérte a füstös társadalmat.

Pista hirtelen partnak fordította a ladik orrát, de az apja rászólt:

— Né bánd. Mán nem érijük be őket. De úgy lá-tom, a mi csendőreink kísérik. Majd estére bemék a fa-luba.

Napestig dobálták a hálót, de úgy történt, aminf^o azt Bózsó előre megmondta, bizony egy fia hal sem került a hálóból a bárkába. Végül is elúnta a nincste-lenséget, a folyó közepére irányította a ladikot és lee-reszkedtek a faluba.

Alig értek haza, éppen csakhogy behordták a szer-zámokat a félszerbe, Bózsó a fejébe nyomta a kalap-ját és beigyekezett a faluba. Pista fia oldalát szörnyen fúrta a kíváncsiság, hát ő is utána csellengett.

A csendőrök ott álltak a kóter előtt, amikor az öreg halász feléjük tartott. Tanakodtak, hadonásztak, nagyban beszéltek a kakastollasok, amikor Bózsó mel-léjük lépett. Illendően köszönt és elpanaszolta, mit tet-tek a cigányok az ő bérelt vírzésén.

A törzsőrmester végighallgatta a dolgot, csak bó-lintgatott és rátette az öreg vállára a kezét.

— Már dél óta bajlódunk velük mi is. Táviratot kaptunk, amely szerint szörnyű rablógyilkosság történt az algyői határban. Ezeknél nem volt semmi igazolvány, egyéb gyanusat nem találtam náluk, csupán csak két véres baltát meg egy félkosár döglött halat. De beszél-ni nem akarnak, csak cigányul. Hát ide hozattuk már a mi faluszéli dádéinkat, meg a zenészeket is, de azok se értenek velük szót. Váltig csak azt hajtogatják: „Ném mágyarul. ném mágyár.“

— Nem-é?

— Nem, úgy látszik messziről vetődtek erre, mert nem tudnak magyarul.

Az öreg Bózsó hirtelen felkapta a fejét a gondo-latára.

— Én mégis csak fölvágnám a nyelvüket az ör-mestör úr helyibe.

— Ejnye, Bózsó bácsi, hát nem most mondtam, hogy nem tudnak magyarul, én meg nem értem a cigá-nyok nyelvét?

— De majd mőgértöm én!

— Maga tud cigányul? — kérdezte meglepődve a csendőr.

— Nem.

— Akkor hát hogyan beszél velük?

— Magyarul. Tudnak azok, de eltagadják. Én kivallatnám őket úgy, hogy csak az őrmester úr beszélne velük.

— Nem akarja megmondani a módját?

— Mögmondhatom. A lopott hallal vallatnám őket.

— No, az nehéz lösz.

— Nem-a. Majd megered a nyelvük, úgy beszélnek ezök, mint a vízfolyás, csak ki köll várni, türelőm köll hozzájuk. Kivallatom én őket úgy, mint régőn a hírő betyárokat.

Pista gyerek ott ódalgott, hallgatta az apját a ház-fal mellett, nem merészelt közelébb menni. A csendőrök csak tagadón rázták a fejüket, de Bózsó már elővette a nadrágja zsebéből a bicskáját, odament, ahol a cigányok himmi-hummija feküdt, megfogta a füles kosarat, az udvar közepére cipelte a halat, odatette az elfűrészelt fatőnk mellé és elkezdte a tisztítást. Egyenként szedegette ki a kosárból a halakat, levakarta a pikkelyüket, felvágta a hasukat, kimarkolta a belsejüket és beledobálta a bográcsba.

— Pista! — hívta oda a fiát — Té mög rakj tuzet, keríts szalonnát, sőt, paprikát, hagymát, állítsd föl a bográcsot, mert majd paprikáshalat főzünk a cigányoknak.

Nosza a gyerek a nyakába kapta a lábát, úgy szaladt el, mintha puskából lötték volna.

Bózsó ingujjra vetkőzve nekigyürkőzött és szótlannul dolgozott. A cigányok kíváncsian dugták ki a fejüket a kóter vasrácsai között, nem tudták, mire véljék a dolgot, de még a csendőrök sem foghatták fel, mi lesz ebből?

Nagyliegre került elő Pista gyerek. Ott pirult már az irdalt szalonna, meg a hagyma a bográcsban, Bózsó megpaprikázta, kavargatta, nehogy odaégjen az étel ágya, majd vizet öntött az egészre és beledobálta a halakat. Akkor leült a tűz mellé, mint odakünn a szabad Tiszán és előhúzta a kostőköt, meg a pipát. Lassan, megfontoltan tömkődött, rágyujtott és belebámult a lángok rőt fényébe.

Megrottyant a paprikáshal leve. Fínom, zamatos illat lepte be az udvart, a cigányok orrlikai tágultak, úgy szívták be az étvágygerjesztő szagot, mintha már avval is jóllakhatnának.

A csendőrök ott ültek a fapadon, még mindig a vallatás módját firtatták, de nem jöttek rá a nyitjára.

Végre elkészült a piros, pipacsszínű étel.

Bózsó leakasztotta a bográcsot, kinyitotta a kótert és beadta a cigányoknak.

— No — mondta — ögyetők.

Az éhesek fehér foga röhögve villant meg az ételre, körülülték és belefogtak a kanalazásba.

— Aaaahaha! — köszörülte a torkát ez is, amaz is odabenn, csettintettek a nyelvükkel, szőrnyen ízlett a halászfőzte étel, úgy faltak a morék kétfőfára, mint a sáska.

Bózsó akkor odament a csendőrök közé.

— Csak hagy ögyenek —, mondta — mert igen jót főztem nekik.

De a törzsőrmester nem helyeselte.

— Így aligha vallanak ezek, ha jóllakatja őket.

Bózsó ravaszul hunyortott.

— Majd elválík.

Már jó órája téblábolt az öreg halász a kóter ajtaja előtt és olyan türelemmel várt, amilyen csak a halásznak van.

— Egyszerre csak hangosabb lett ám a dutyi belseje. Beszéltek, de hát nem értette meg őket senki sem. Kisvártatva elkezdtek a cigányok az óbégatást, ortályoztak, állati hangokon üvöltöttek, ököllet verték az ajtót.

— Ajjájáj! Ajjájájáj! — hangzott mind erősebben.

Az egyik csendőr felállt, hogy majd bemegy és rendet teremts közöttük, de Bózsó bácsi visszaintette.

— Még korai — mondta.

A zaj egyre erősbödött, mindig többen-többen kiabáltak, verték az ablakot, végül, mint az örültek, úgy dühöngtek a cigányok. A szomszéd házakból előjöttek a falubeliek, mert nem tudták elgondolni, mi történt itt.

Bózsó bácsi rendíthetetlen nyugalommal ült ott a padon, amikor hozzálépett a törzsőrmester.

— Mért ordítanak ezek ilyen éktelenül?

Bózsó áttette a pipáját a jobb agyarról a balra és csak a bajusza alatt dörmögte:

— Majd elválík, csak várjunk.

Akkor kinyitotta a kóter ajtaját és a cigányok szemeláttára nagy, öblőspohár, kristálytisza vizet hajtott fel.

A sok cigány ettől tisztára megbomlott. Már ki akartak törni, de a csendőrök szuronya visszazorította őket. Újra rájuk zárták az ajtót.

A cigányok nyivákoltak, sikítottak, vinnyogtak, felalá szaladgáltak, bömböltek, már egymást rázták dühükben, de magyar szó még akkor sem jött ki a szájukon. Bózsó csak kuncogott, de elérkezettnek vélte az időt, odament újra a kóter elé és bekiáltott:

— Magyarul mondjátok meg, amit akartok!

Pillanatra elült az ordítás. A cigányok susogtak, beszéltek odabenn, meghányták-vetették egymás közt a dolgot, azután csak tátott szájakkal, mint akinek a nyelve a szápadlásához ragadt, úgy lihegtek, hápogtak ki az ablakon és integettek, könyörögtek, olyan keservesen rítottak, mint a gyerek.

Bózsó türelmetlenséget színlelt és csak ennyit kiáltott be nekik:

— No? — és amikor látta, hogy nem válaszolnak, intett a csendőröknek, rájuk kacsintott, azok elértették az öreg szándékát, fogta a kalapját, úgy látszott, mintha mostmár mindnyájan hazamennének és végleg itt hagynák a cigányokat, akik látva, hogy ezek vissza sem tekintenek és már kifelé tartanak a kapun, hirtelen elhallgattak a réműlettől. Az egyik bozontos, amelyik a rácsnál állt, tölcser formált a kezéből a szája elé és a távozók után kiáltott:

— Jájjáj! Né hágyjánák itt somján vézni ázs Is-ten sérélmére, ágyának vizsét! — a többiek kőfuszban bögték rá! — Viiiizseeet!

Az öreg Bózsó a törzsőrmesterre pillantott.

— Ugyé, mögszólaltak, mégpedig magyarul —, nevette — merthogy kicsit mögszaladt a markom, amikor a halat főztem, erősebben sóztam, paprikáztam, osztán a szomjúság hozta ki belőlük a magyar szót.

A csendőrök összenevettek.

— Köszönjük, Bózsó bácsi — mondták.

Az pedig odaszólt a fiának:

— No, gyere Pista, nekünk mán nincs itt dögünk, a többit elintézik nélkülünk is.

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi január hó 22-én ülést tartott, melyen Tomcsányi V. Pál elnökle a alatt jelen voltak: Répássy Miklós alelnök, Antalffy György, Corchus Zoltán, Hirsch Géza, Kuttner Kálmán, dr Paluzsa László, dr Schulmann Emil, ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató és Illésy Zoltán titkár.

Távolletüket kimentették: vitéz báró Szurmay Sándor, dr Isgum Ádám és Stieber Antal.

Napirend előtt Répássy Miklós üdvözi az Egyesület elnökét abból az alkalomból, hogy a hágai döntőbíróóság tagjává nevezték ki. Meleg szavakkal emlékezik meg Elnök Úr nagyméltóságának a közéletben kifejtett nagyértékű munkásságáról s kéri, hogy a Halászati Egyesületet, amelyben munkaköre sokkal szerényebb keretek között mozog, továbbra is tartsa meg jóindulatában és támogatásában.

Elnök megköszöni a választmány szíves figyelmét és hangsúlyozza, hogy mindig arra törekedett, hogy az Egyesület érdekeit tőle telhetőleg előmozdítsa s ez a törekvés fogja őt a jövőben is vezetni.

Igazgató ugyancsak napirend előtt bejelenti, hogy a választmánynak egyik érdemes tagja, dr vitéz Baskay Gyula gazdasági főtanácsosi címet kapott a mezőgazdaság terén kifejtett érdeműs munkásságáért.

A választmány örvendetesen veszi tudomásul Baskay Gyula jól megérdemelt kítüntetését.

Elnök felkéri az igazgatót, hogy a mai ülés legfőbb tárgyát: a kereskedelem érdekeit védő bizottság ülésének eredményét ismeresse.

Igazgató a múlt választmányi ülés határozatából kifolyólag összehívta a kereskedelmet érintő sérelmek tárgyát tárgyaló bizottságot, amelynek a nyakkereskedelem részéről tagjai: Paluzsa László és Zimmer Ferenc, a kiskereskedelem részéről: Steiner Mór, a termelők részéről: Corchus Zoltán, dr Bischitz Sándor és Hoffmann Ede, és megtárgyalta vele a német részről kilátásba helyezett többletkontingensnek. 1.300 q élőpontnyak szétosztását. Az ülésen a termelők közül Bischitz Sándor és Hoffmann Ede elháríthatatlan akadályoztatásuk miatt nem jelentek meg, a kiskereskedelem képviselője pedig, mivel a kontingens elosztása őt közvetlenül nem érintette, a tárgyalásban nem vett részt. Az ily módon csonka bizottság megtartotta ülését és hosszas tárgyalás dacára sem tudott egyértelmű megállapodásra jutni, miért is a választmánynak nem tud javaslatot tenni, hogy minő álláspontot foglaljon el a német kontingens felosztása ügyében.

Elnök minthogy bizottsági javaslat nincsen, ezért a választmány a Külkereskedelmi Hivatalnak javaslatot nem tehet. Az ügy érdekében azonban célszerű volna, ha a választmány eszmecesterét folytatna arról, hogy a kontingens felosztására használt mostani elv olyan-e, ami állandó és meg nem változtatható, vagy időközönként, ha más szempontok merülnek fel, lehetné-e azt megváltoztatni. Ha igen, akkor milyen időközönként, vagy bizonyos rendszerben, pl. egy évre, vagy hosszab időre, stb. Kéri a választmány tagjait, szóljanak a kérdéshez, hogy annak alapján a választmány állást foglalhasson.

Répássy Miklós alelnök szerint az Egyesület csak akkor nyilváníthat véleményt és csak akkor adhat javaslatot, ha az Egyesület egyértelmű álláspontot képviselhet; minthogy jelen esetben az Egyesület által kiküldött bizottság az ütköző érdekek miatt nem tudott egyértelmű javaslatot tenni, legcélszerűbbnek vélné, ha a kérdést a napirendről levénnék és az érdekeltek közvetlenül fordulnának a kontingens szétosztás illetékes Külkereskedelmi Hivatalhoz.

Corchus Zoltán úgy véli, hogy az Egyesületnek nagy előnye az, ha javaslatot tehet bármilyen, a halászatot érintő kérdésben, mert ezt legtöbb esetben el is fogadják. Nézete szerint a szétosztási kulcsnak állandó fenntartása nem lehet jogos, mert előjogokra nem lehet hivatkozni. A szétosztás kulcsának megállapítása igen sokféleképpen történhetik, anélkül, hogy az érdekeket különösebben sértené. Nem kívánja több ilyen indítványát ismertetni, de leg-helyesebb lenne egy ötös bizottságot összehívni, amely megállapítaná, hogy kik legyenek azok, akik a kivétel hasznát élvezik és milyen mértékben.

ifj. Zimmer Ferenc 17 éve tagja már a választmánynak s ez idő alatt mindig arra dolgozott, hogy az Egyesületben olyan atmoszféra legyen, amely mindenki érdekeit és boldogulását elősegíti. A múltban sosem volt ilyen disszonancia, mint az utóbbi években s ezt nézete szerint az okozza, hogy a halászat terén működő nagy vállalat túl sokat kíván biztosítani magának. Így mindenki elégedetlen és nem is érheti el célját a bizottsági tárgyalás. Az előtte szóló választmányi tagoknak nézetét egyformán osztja és rendkívül kívánatosnak tartja, hogy egyöntetű javaslatot teshessünk a Külkereskedelmi Hivatalnak. Megértést, kölcsönös engedékenységet kér, felhívja az érdekelteket, üljenek egymással

barátságos eszmecesterére össze s így állapítsák meg minden esetben a kontingens felosztását.

Hirsch Géza és dr. Schulmann Emil választmányi tagok honorálják az előttük felszólaló választmányi tag álláspontját és hajlandók a kérdést kölcsönös engedékenységgel tárgyalás alá venni.

Elnök örömmel üdvözi ezt a megoldást, mert a megegyezés általános érdekeket elégít ki, s kéri az érdekelteket, hogy a közeljövőben megtartandó tárgyalások alkalmával mindenki érdekét kielégítő megoldást hozzanak javaslatba.

2. Igazgató bejelenti, hogy az OMGE-vel a halászati kiállítás ügyében lefolytatott tárgyalása a kiállítás anyagi támogatása tárgyában sikerrel kecsegtet, mert 1000 P támogatást helyeztek kilátásba, úgy, hogy ennek alapján a tenyészanyag-verseny a kiállítási keretén belül megtartható lesz.

Tudomásul szolgál.

3. Dr. Paluzsa László a vasárnapi halárusítás ügyében a múlt ülésen elhatározott módszer helyett azt javasolja, hogy a nagykereskedelem 6—7 óráig, a kiskereskedelem pedig 7—9 óráig árusíthasson.

A választmány elhatározza, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez ily értelmű kérvény adassék be. F.

A Sebeskörös Halászati Társulat a több mint 20 éve hatósági bérbeadás alatt álló sebeskörös vízterületen a f. évi február hó 27-én végre megalakult.

Bihar vármegye Alispánja az alakuló közgyűlés helyéül a Sebeskörös mellett központosan fekvő Komádi községet jelölte ki. Hála ezen intézkedésnek és a további gondos előkészítésnek, az alakuló közgyűlésen a halászati jogtulajdonosok 90 %-a megjelent.

Az alakuló közgyűlés, — elnökének, vitéz dr Szép Sándor vármegyei II. főjegyzőnek a megalakulás előzményei, az 1935. évi május hó 15-én Berettyóújfalun tartott előkészítő értekezlet és az ott megalakított előkészítő bizottság munkájának ismertetése után, — a Sebeskörös Halászati Társulat megalakulását egyhangúlag mondta ki. Ezután megalkotta alapszabályait és üzemtervét és ennékül közfelkiáltással dr Bertothy Károlyt, a Sebes-Körös Vizszabályozó és Ármentesítő Társulat elnökét, alelnökül dr Mártonffy Gyulát és igazgatójául vitéz Király Miklós igazgató főmérnököt választotta meg. Az első választmány tagjai: Buzássy Barnabás földbirtokos, Papp Béni Komádi község főjegyzője, dr Csánki István-ügyvéd és Vertán Emil Körösladány főjegyzője lettek.

Most, amikor a társulat útra kél, hogy nemes hivatását, a Sebeskörös halászati viszonyainak javítását megkezdje, vezetőségét a „Halászat“ nevében melegen üdvözljük és szívünkben kívánjuk, hogy működését dús siker koronázza. H.

A Kettős-körös halászati társulat f. évi január hó 20-án Békésen tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen dr Dachler Mátyás elnökölt.

Az alelnök igazgató jelentéséből megtudjuk, hogy úgy az időjárás, mint az árvízi viszonyok kedvezőtlenek voltak a Kettős-Körös mentén és a természetes halszaporodás is rosszul sikerült. A békési halívó és ivadéknevelő telephe kihelyeztek: 19 anyapontyot leivásra és 4 q ivadékot erősödesre. Az ivás még jól sikerült, a gyenge ivadék is meglelt, azonban a tavaszi árvíz a töltéseket meghágyva az ivadékot és anyákat elsodorta. Természetesen jobb lett volna, ha az ivadék öregebb korában kerül az élővízbe, de végre így is csak oda jutott, ahova szánya volt, a Körösökbe. Az 1935. évi zárszámadás 8.592.50 P bevétel, 4.594.62 P maradvánnyal zárult. Az 1936. évi költségelőirányzatot a közgyűlés 9.268.88 P bevétellel és ugyanannyi kiadással irányozta elő. H.

A záhony-cigándi halászati társulat f. évi január hó 23-án Kisvárdán tartotta évi rendes közgyűlését. A társulati elnök és alelnök távollétében a közgyűlésen Tarnóy Károly kir. műszaki tanácsos, mint korelnök elnökölt.

A határozatképesség megállapítása után igazgató bemutatta az újonnan összeállított érdekeltségi kimutatást. A közgyűlés úgy határozott, hogy a halászati jogtulajdonosok hozzászólásának biztosítása végett a kimutatásokat 30 napra az illetékes községekben nyilvános közszemlére kell kitéteni. A társulat 12 láda megtermékenyített süllő ikrát helyezett ki halászvízeibe, melyek jó eredménnyel keltek. Az 1934—35 évi zárszámadást a közgyűlés 1.646.38 P bevétellel, 1.628.44 P kiadással és 17.94 P maradvánnyal fogadta el. Az 1935—36 évi költségvetés a bevételekre 1.367.94 P-t, a kiadásokra ugyanannyit irányzott elő.

Az 1936—37 évi költségvetést a f. évi június hó 29-én tartandó közgyűlés fogja tárgyalni, mely után a társulati halászvízek beutazása van tervbe véve. E beutazáson a társulati területen létező összes, a halívó és ivadéknevelő telepek létesítésére alkalmas területeket az Országos Halászati Felügyelőség kiküldötte fogja helyszínelni. H.

A velencei tavi halászati társulat f. é. január 18-án Székesfehérváron tartotta évi rendes közgyűlését Mészáros István apátkanonok elnöklétével. Ifj. Meszlényi Pál társulati igazgató ismertette a társulat múlt évi működését, amelyből említést érdemel, hogy az új bérlők a tó nemes halanyaggal való népesítését intenzíven megkezdték, s az első évben 100 mázsa pontyivadékot és 26 fészek süllő ikrát helyeztek ki. A tavon közlekedő nagyszámú vízijármű főleg a sportcsónakok a halászatra károsan hatnak, ezért a társulat megújítja azon kérését, hogy ezek rendszámát látásának el és így feljelentés legyen tehető azok ellen, akik a varszakat megbolygatják. I.

Az érdunaegyházi halászati társulat választmánya f. év február 3-án Budapesten ülést tartott, amelyen Herbszt Jenő al-elnök-igazgató bejelentette, hogy a közgyűlés felhatalmazása alapján a társulati üzemszakasznak 1936 ápr. 1-től kezdődő 6 éves halászati bérletére nézve a régi bérlőkkel kötötte meg a szerződést és pedig I. Kácsér István száhalombattai, II. Farkas Mátás ercsi, III. Kretz György adonyi, IV. Arnold Lajos dunaföldvári, V. Kovács Ferenc dunapentelei és VI. Arnold Ferenc dunaföldvári halázmesterekkel. I.

35 q 3 dekás ←
nemes pontyivadék
kapható a homokszentgyörgyi tógazdaságnál. Az ivadék 70%-a tükrös, 30%-a pikkelyes. Érdeklődni Uradalmi Jóságfelügyelőségénél Kálmánca (Somogy m.) lehet.

UJDONSÁGOK—VEGYESEK.

Személyi hír. Szép kitüntetés érte *Zimmer Ferenc* m. kir. kereskedelmi főtanácsost, egyesületünk agilis választmányi tagját. A Baross-Szövetségtől megkapta a *Baross-láncot*. Öszintén gratulálunk neki ezúton is.

Hal- és tojásétel-kiállítás a fővárosi Vigadóban. Február 2. és 3-án volt a Magyar Szakácsok Köre által rendezett farsangi bemutató, mely ezúttal a *böjtire emlékeztetett*. A hal- és tojásételek ugyanis a katolikus nagyböjt eledelei. Ettől eltekintve is azonban a háztartás változatosságának fokozásában a célszerű, jóízű és egészséges táplálékok sorában világszerte óriási jelentőségük van. Sajnos azonban még hazánkban nem ez a helyzet.

Dr. Szerb Zsigmond, a gyomor- és bélbántalmak kiváló szakorvosa írja e kiállítási katalógusban erre vonatkozólag a következőket:

„A hal nálunk még mindig nem foglalja el tápszerünk sorában azt a helyet, mely elejétől fogva megillette volna. Aminek talán inkább gazdasági okai vannak. Mert élettani szempontból éppen a hal a legideálisabb tápszererek közé sorolandó. Megtaláljuk benne az annyira értékes állati fehérjét könnyen emészthető alakban. Dúsán tartalmazza a foszforsókat, a lecithint, melyre idegrendszerünknek annyira szüksége van. Moleschott mondása jut eszünkbe: „ohne Phosphor kein Gedanke.“ (Foszfor nélkül nincs gondolat.) Bőségesen van a legtöbb hal húsában zsír is, néha túlságosan sok is, például a mi túlhízlatl potykáinkban. A hal csontjaiból, bőréből, úszóiból kocsonyát, természetes aszpikot nyerhetünk, mely a legigazibb fehérnyepótlónk. Hogy pedig hányféle módon lehet a halat elkészíteni, mily nemes ízeket lehet belőle kivonni, arról ideki kiállításunk fog ékes példákkal szolgálni. Be fogja bizonyítani, hogy alig van tápszerünk, melyet oly változatos formákban lehet — elég könnyűszerrel — fel dolgozni.

Hogy pedig a hal mégsem tudja táplálkozásunkban azt a szerepet betölteni, mint amelyet akarcsak őseink idejében játszott, annak több nyomós okát látjuk. *Népi tömegeink nem a haltól irtóznak, hanem az árártól.* Az olcsó fengeri hal, az ő döbbenetes nagy tápértékével, óriási fehérnyetartalmával sohasem találta meg az utat népünk szíve és gyomra felé. A füstölt és szárított halak nem felelnek meg a magyar gusztusnak, láttuk, hogy mikor még volt tengerünk, a magyar ember nem barátkozott meg velük. Friss tengeri halhoz pedig hogyan jussunk? Messze esik tőlünk most az Adria, barátságosan vámsorompók még hosszabbá teszik az utat.

Hála Istennek megmaradt édesvízi halaink nagy tömege, köztük sokféle nagyon nemes fajta is, hogy csak a fogast és süllőt csukát, kecsegét, pontyot és nagyszerű harcsánkat említsem, az apró, de jóízű kárász, garda és társairól nem is szólna. De mégis szólok, mert éppen ezek volnának olcsóságuknál fogva népi táplálkozásra alkalmasak. Néha egy-egy kinőtt víza is felkeresi a

régi emlékeket az óhazában, feljön az Aldunáról hozzánk a halászok és kaviárinycenek nagy öröme.

De a hal húsa amilyen jó, kellemes és kedves a mi gyomrunknak, sajnos költséges kosztolásnak számít. Nagyon sok benne a víz, néha eléri a 80%-ot is! Amikor tehát halat veszünk, sokkal több vizet vásárolunk vele, mint más hússal. Igaz, hogy ez a nagy víztartalom a könnyű emészthetőség egyik kulcsa, de viszont a könnyű megromlásnak is egyik alapja. Ami azonban a legtöbb háziasszony szemében a legnyomósabb érv az állandó halfogyasztás ellen, az, hogy a hal húsa nem kiadós, mint ők mondják, alacsony a telítési, jóllakadási értéke, mint mi mondjuk. Éppen a nagy víztartalma miatt. A legtöbb halnak sok olyan része is van, amellyel a háziasszony nem tud mihez fogni. Klaszszikus példa erre a mi pompás húsú harcsánk az ő óriási fejével, farkával, stb. Azért vásárol a ravaszkodó kezdő háziasszony egész harcsa helyett harcsaszeleteket, melyek a könnyen eltávolítható bőrön kívül csupa színhúsból állanak. Önagsága persze még nem tudja, hogy a harcsa szeletekben kétszer olyan drága, mint a mégis csak gusztusosabb eleven hal, melynek nagy buksi fejéből azonfelül remek leves is készül.

Hogy pedig nem lakik jól az ember hallal, nincs utána feltségi érzése, az a mi orvosi és inyceni szemünkben csak dicséretére válik. Nem az a helyes étkezés, mely után az ember jóllakottnak érzi magát és holmi dudák jutnak az eszébe. Az igazi étkezés az, mely után az ember akár előlről kezdené az egészet.

Azért való a hal előételnek és böjti eledelnek, mellyel tulajdonképpen nem is illik jóllakni.

A hallal szemben, melyben annyi a szervezetünk által ki nem használható alkatrész: csont, szálla, bőr, halzsír, pikkely, zsigerek, éles ellentétként odaállítottuk a tojást. A *tojás*, eltekintve héjától, mely összsúlyának 10—11%-át teszi, csupa, de csupa elsőrangú tápanyagból áll.

A *tojás* a természet egy olyan vegytani, sőt fizikai remeke, melyet sem a szakácművészet, sem a vegytani laboratórium sohasem fog tudni előállítani. Ez az a bizonyos koncentrált tápirula, melyről a konyha alchimistái mindmáig hiába ábrándoztak.

Egy becsületos 50—55 grammos tyúktójásban 55 százalék a tojásfehérje és 17% a tojássárgája. A sárgájában 15 és fél százalék a fehérnye, 29 és fél százalék a zsír! A fehérjében kevés ugyan a zsír, de 12 és fél százalék a fehérnye. Szédületes számok! Egy lúdtójas 150 gramm nehéz. Benne 19 és fél százalék a fehérnye, még valamivel több a zsír, sőt 2% szénhidrát is van benne. A leggyengébben áll a híres bibictójas tápértéke, no de nem is ezért eszik a sznobok.

Eddig a tudós orvos, aki ezek után a tojásételekkel foglalkozik.

De maradjunk csak a halnál, akkor is, ha tojásról van szó! *A halnak is van tojása!* Ha egyenkint apró is, de viszont óriási a számuk egy-egy megtermett, ikrás halban. Ennek az ikrának a tápértéke és vitamintartalma pedig éppen nem marad a madarak tojásának értékes tápanyagtartalma mögött. Ne is említsük talán a kaviárt, a tokfélék (a kecsge is!) ikrájából készülő rendkívül jó ízű és még a tyúk-tojásételeknél is előnyösebb tulajdonságokkal bíró „koncentrált tápirulákat,” melyeket nemcsak a legkiválóbb fehérje- és lecithintápszernek, hanem — mivel nyersen kerül fogyasztásra — a legjobb vitaminos tápláléknak is nevezhetünk. Valóságos gyógyszer ez az elgyengült, lábbadozó vagy fejlődésben levő emberi szervezetnek! A tojásételekkel egyenlőrangú azonban a ponty és más halaink ikrájából főzött ikraleves és a főtt halikra is. Kivétel csak a *márna ikrája*, amelynek gyakran főleg az ívás ideje előtt, mérgező hatása van, fogyasztása hányást és hasmenést okozhat. Ennek a halnak az ikráját tehát legjobb, ha sohasem használjuk fel a konyhán.

Ami magát a kiállítást illeti, nekünk még itt is elsősorban kell megemlékeznünk arról a dekoratív pompájú nyersalkiállításról, melyet pazar ízléssel, s „Jót csak jóból főzhet” felirattal a Zimmer Ferenc halkereskedelmi r. t. állított ki a szakácművészek költeményei mellett, csaknem egy egész falterületet lefoglalva. Domináló szerephez jutott itt természetesen a balatoni fogas, a hazai halászat e különlegessége, de ott volt több kevésbé ismert, inyceneknek való hal és ráktömeg is az Adriából. Láttunk nagy rombuszhalakat (turbot), nyelvhalakat (sole), tengeri süllőket (branzino), homárt, langusztát és scampit is bőven. Fejlődő idegenforgalmunkra való tekintettel a hatóság, nagyon helyesen, úgy látszik, megengedi az ilyen specialitásoknak a felmerülő kereslethez igazodó behozatalát is a trieszti olasz halpiacról.

Mit mondjunk végül az elkészítve kiállított halételekről? Csak annyit talán, hogy a magyar szakácsok ismét bebizonyították, hogy méltán világhírűeknek nevezhetők. Vannak is közülök elég sokan a világ minden részében, dicsőséget szerezve a magyar konyhának külföldön is.
Dr. U. E.

A f. év március hó 20—25 napjain tartandó mezőgazdasági kiállításon a halászati csoportban való részvételüket jelezték a következő tógazdaságok: A m. kir. baromfitenyésztési szakiskola gödöllői, Karczag József dr. baracsi, Magyar Német mezőgazdasági rt. mesztegyői, gr. Károlyi László felgyői, gr. Eszterházy Ferenc tatai tógazdasága, Corchus Dezső és Zoltán biharugrai, biai és kelebiai tógazdaságai, a Magyar tógazdaságok rt. budapesti cég, a Velencei tavi halászat, Ilik Viktor halászmester, Zimmer Ferenc halkereskedelmi r.t.

Horgászati felszerelési cikkeket Major János vaskereskedése, hálóanyagot pedig Ádám Miksa rt. állít ki a halászati pavillonban.

I.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint február hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty...	nagy	1:50—1:60 P
	közép	1:20—1:40 "
	kicsi	1:00—1:00 "
Édesvízi jegeltponty	nagy	1:20—1:30 "
	kicsi	0:85—1:00 "
Balatoni fogassüllő	I. oszt.	4:00—5:00 "
	II. "	3:50—
	III. "	2:70—
	IV. "	2:50—
Dunai süllő...	I. oszt.	4:50—5:00 "
	II. "	3:50—4:00 "
	III. "	2:50—2:80 "
	IV. "	2:20—2:40 "
Harcsa	nagy	3:60—
	közép	3:00—
	kicsi	2:20—2:40 "
Compó		1:00—
Márna		0:90—1:20 "
Kárász		0:80—0:90 "
Ön		0:80—1:20 "
Balatoni keszeg		0:35—

Forgalom élénkebb, irányzat lanyha.

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ R.-T.

HALNAGYKERESKEDÉS BUDAPEST

Telep és iroda: Elárusítóhely:
IX., Csarnok tér 5. IX., Közp. vásárcsarnok.
Központi iroda: V., József tér. 8. T.: Aut. 809-22.
TELEFÓNSZÁM: NAPPAL: ÉJJEL: SZÁLL. OSZT.
AUT. 856-36 AUT. 573-26. AUT. 687-16
LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok r. t. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllő-ikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF TÉR 8.

TELEFÓN: AUTOMATA 809—22. SZ.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból szállít tenyésztésre

nemestörzsű egy és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsa-, fogassüllő-ivadékat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Őrspuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogysszentmiklós, Szabadbattyán, Tápíószecső, Tüsképusztáról és Varaszlóról.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

IRODA: AUT. 850 71
TELEFÓN:
KÜZLET: AUT. 855-84

Budapest, IX. ker.
KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jegelthalat.

Központi telep: IX., Gönczy Pál u. 4. T.: 85-4-48.

Fiókküzetek: IX., Központi vásárcs. T.: 85-4-48.

V., gr. Tisza István u. 10. T.: 81-6-79.

VII., Garay téri vásárcs. T.: 30-4-48.

Iroda: VIII., Horánszky utca 19. T.: 35-3-39.

Budapest.

HALÁSZ-HÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, parafa-alatt-ság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA
RT.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6-7. T.: Aut. 843-10.

..... A Ferenc József hid és Erzsébethíd között

Fiókküzet: VII., Thököly út 16. szám. T.: József 361-71.

..... A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt